

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ БЕЗ ВТРАТИ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Погорєлова Т.О., Бузина М.С.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

У сучасних умовах посилення конкуренції та динамічності ринкового середовища оптимізація витрат підприємства набуває стратегічного значення. Водночас важливим завданням є забезпечення балансу між зниженням витрат і збереженням високого рівня якості продукції, що визначає споживчу цінність і конкурентоспроможність підприємства.

Теоретичною основою дослідження є концепція управління витратами на основі створення цінності (Value-Based Cost Management), яка передбачає ідентифікацію та усунення витрат, що не створюють доданої вартості для споживача. У цьому контексті оптимізація витрат розглядається як процес підвищення ефективності використання ресурсів без негативного впливу на якісні характеристики продукції.

Суттєву роль відіграють сучасні методи стратегічного управління витратами, зокрема ABC-костинг (Activity-Based Costing), що забезпечує точніший розподіл накладних витрат за видами діяльності та дозволяє виявити неефективні процеси. Водночас метод Target Costing орієнтує підприємство на досягнення цільового рівня витрат на етапі проектування продукції, виходячи з ринкових умов та вимог до якості.

Ефективним інструментом оптимізації витрат без втрати якості є впровадження концепції бережливого виробництва (Lean Production), яка передбачає систематичне усунення втрат і підвищення ефективності процесів. Паралельно необхідним є застосування принципів загального управління якістю (Total Quality Management, TQM), що забезпечують безперервне вдосконалення діяльності підприємства та орієнтацію на потреби споживача [2]. У сучасних умовах важливого значення набуває цифровізація процесів управління витратами. Використання ERP-систем, бізнес-аналітики та технологій обробки великих масивів даних (Big Data) дозволяє підвищити точність обліку витрат, забезпечити їх оперативний контроль та покращити якість управлінських рішень [3]. Отже, оптимізація витрат без втрати якості продукції є комплексним процесом, що потребує інтеграції сучасних методів управління витратами, систем управління якістю та цифрових технологій. Реалізація зазначених підходів забезпечує підвищення ефективності діяльності підприємства та зміцнення його конкурентних позицій на ринку.

Література:

1. Liker J.K. The Toyota Way: 14 Management Principles from the World's Greatest Manufacturer (2nd ed.). – McGraw-Hill, 2020.
2. Goetsch D.L., Davis S.B. Quality Management for Organizational Excellence (8th ed.). – Pearson, 2021.
3. Appelbaum D., Kogan A., Vasarhelyi M. Analytics and Big Data in Accounting and Auditing. – Journal of Information Systems, 2017.